

לד:

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

עין משפט
גור מוצה

מסורת הש"ס

(א) ופי' מוס' מוטע מד.
דיה שאינה. (ב) ומכאן
ק"ל. (ג) ולקמן נ"ל. (ד) ודף
מכ: ד"ה רבי יוסף.

תורה אור השלם

1. וידע אנון כי לא לי
ידיה הורע ודיה אם בא
אל אשת אחיו ושת
ארצה לכלתי נתן ודע
לאיזה בראשית לח ט
2. וידע בעיני י' אשר
עשה וקמ' גם אחי
בראשית לח י
3. ואשה אשר יחבב
איש אתה שבת ודע
ורחצו במים וטמאו עד
דערב.

גליון הש"ס

גמ' ודא חבב. עין פ'י
רש"י במס' כהנ"ט י"ט
והר"ם שם כספ' מדרש
דכ"ט: שם באבע' מיעבד.
עין לקמן ט' פ"א תרי"ג
שם ה"א: שם א"ב
ע"ה להנשא. עין
מכאן דף ס' ע"ב ברש"י
ד"ה תיקרה:

הגהות הב"ה

(א) תוס' ד"ה (בע"ה)
חתן ופי' דבכל ספרים
קדמונים כן אצל כספ'.
ר"ב פ"א וכן כספ' ס"ו:
(ב) ד"ה ולא י"י ועוד
סוכנים מיידי ועל כדחך
ה"ל לא מיידי:

חל עליו תחלה שאין יכול לקדש ולא לעשות שום דבר עד שיגדיל דלן
מעשה קטן כלום ואר"ת דבכל ספרים קדמונים כן (א) אצל כספ' כספ'
בשר על גבי נהלים גרם בשופעות מתוך ג' לאחר ג' לאחיוזי אינהו
ללאחר ג' שנים ויום אחד הוא לביאה ואמו כולו איסורי וחילי
ומתוך י"ב לאחר י"ב לאחיוזי אינהו
ואם בעלו כשכין בגדלות אינה ט"ו
חטאות וזין לגירסת הקונטרס וזין
לגירסת זו שופעות לאו דוקא אלא
שראתה ולא טבלה בינתיים ולגירסת
ר"ת שראתה בתוך ג' ולא טבלה עד
לאחר י"ב: ואלא כמעשה ער ואונן
דאיזו התם ש"א בדרבה. משמע
דאסור לשמש שלא בדרכה ותימה
דכפ"כ דנדרים (דף כ:) אמר ה"ה
דחמין לקמיה דרבי ואמרה ליה שולחן
ערכמי לו והפכו אמר לה נתי התורה
המיתקן לו ומסיק דהלכתא הכי והפכו
היינו שלא בדרכה לפי שמטענת
כך שגא' (בראשית לז) וישכב אותה
ויננה שניה אותה שלא בדרכה וכן
אם תענה את נתינו (שם לז) שלא
בדרכן דאי הפכו היא למעלה והוא
למטה לא היתה קונלת על כך וכן כפ'
ארבע מיתות (סנהדרין דף נח:) אמר
עובד כוכבים ה"ל על אשתו שלא
בדרכה חייב מיתה ופריך מי איכא
מידי דישאל לא מייחייב ועובד כוכבי'
מייחייב (נ) והיינו האי לא מייחייב היינו
דנשאל שרי דאי איכא איסור
בישראל יחא דמייחייב עובד כוכבים
מיתה דלדארתן זו היא מיתתן כמו
גזול ואלו דברים ואר"ת דהתם מיידי
כלא הולאת זרע דשרי דכין לילכא
דנשאל שרי דאי איכא איסור
השתת זרע לא הו' כמעשה ער
ואונן עוד אמר ר"י דלא חשבו כמעשה
ער ואונן אלא כשמתכין להשתת זרע
ורגיל לעשות כן תמיד אצל באקראי
בעלמא ומתחלה לנא על אשתו שלא
בדרכה שרי כדלמך' דנדרים (דף כ:)
כל מה שאדם רוצה לעשות באשתו
יעשה משל לבשר הבא מן הטבח ודג
מן הצייד רצה אוכלו כלי רצה אוכלו
מנושל רצה שלוק: ה"ה תורה חפה
ע"ה בבישוי כ"ה: שלא יכול ערק מעל
פניה אע"ג דמיד שתעמוד תפלוט
ותטרך לטבול מ"מ ינאם שהתורה
חקה כל זמן שלא תעמוד או שתתן
מוך קודם שתעמוד כדי שלא תפלוט:
דעתא ע"ה הו"א. אמר רבינו
תם משום ה"ה עובדא

תוס' חד מקבאי

אמר רב נחמן אמר שמואל
כל שנשתתה עשר שנים
אחר בעלה ונשאת שוב
אין נתיברת. ולא אמרין
אלא שרי דעתא להנשא
אבל דעתא להנשא
כתבנא:

מוסף רש"י

מייאנה בו אינה צריכה
להמתין שלשה
חדשים. לאחר מליאה.
דעקדמינו לשאלין ויאה
כנול שאל תקנת מנזר
תקנת לנא שאל השואלת
שלישית להמתין אחר
ילדתה מנזרין י' חדשים
וכחכ"ה: נתן לה גט
צריכה להמתין שלשה
חדשים ואר"ת דלכא
למפקין קטנה במעוברת.
לא חילקו חכמים בתקנת
בנשיאות: וכו'.

והא תמר בביאה ראשונה איבער א"ל תמר
באצבע מעכה דאמר רבי יצחק כל מועכות
של בית רבי תמר שמן ולמה נקרא שמן תמר
ע"ש תמר שמעכה באצבעה והא הו' ער ואונן
ער ואונן שמוש שלא בדרך מיתבי כל עשרים
וארבעה חרש דש מכבדים וזורה מבחורין
דברי ר' אליעזר א"ל א"הלו אינו אלא כמעשה
ער ואונן כמעשה ער ואונן ולא כמעשה ער
ואונן כמעשה ער ואונן דכתיב ויהיה אם בא
אל אשת אחיו ושלא כדרכה ולא כמעשה ער
ואונן דאילו התם שלא כדרכה והבא כדרכה
בשלמא אונן דכתיב ביה ושחת ארצה אלא
ער מנלן אמר רב נחמן בר יצחק דכתיב
י"ומת גם אותו אף הוא באותו מיתה מת
בשלמא אונן משום לא לו יהיה הורע אלא
ער מ"מ עבד הכי כדי שלא תתעבר ויכחיש
יפיה ת"ר אותה פרט לכלה דברי רבי
יהודה וחכ"א פרט לשלא כדרכה אמר ליה
הון בריה דרב נחמן לרב נחמן לימא קא סבר
רבי יהודה התורה חסה על חכשית כלל
אמר ליה לפי שאין אשה מתעברת מביאה
ראשונה במאי קמיפלגי רבנן סברי שכתב
זרע פרט להערה אותה פרט לשלא כדרכה
ורבי יהודה סבר שלא כדרכה והערה
משכבת זרע נפקא אותה פרט לכלה כי אחא
רבינא א"ר יוחנן כל ששהתה אחר בעלה עשר
שנים ונשאת שוב אינה יולדת אמר רב נחמן
לא שנו אלא שאין דעתה להנשא אבל
דעתה להנשא מתעברת אמר ליה רבא לכת
רב חסדא קא מרגני רבנן אבתריך אמרה ליה
אנא דעתאי עלך הו"א הו"א דאתאי לקמיה
דרב יוסף אמרה לו ר' אנא שהיתי אחר בעלי
עשר שנים וילדתי א"ל בתי אל תוצאי לעז
על דברי חכמים אמרה ליה לנכרי נבעלתי
אמר שמואל וכולן צריכות להמתין שלשה
חדשים חוץ מגיורת ומשוחחרת קטנה אבל
קטנה בת ישראל צריכה להמתין ג' חדשים
ובמאי אי במיאון והאמר שמואל דלא בעיא

והא תמר בביאה ראשונה איבער א"ל תמר
באצבע מעכה דאמר רבי יצחק כל מועכות
של בית רבי תמר שמן ולמה נקרא שמן תמר
ע"ש תמר שמעכה באצבעה והא הו' ער ואונן
ער ואונן שמוש שלא בדרך מיתבי כל עשרים
וארבעה חרש דש מכבדים וזורה מבחורין
דברי ר' אליעזר א"ל א"הלו אינו אלא כמעשה
ער ואונן כמעשה ער ואונן ולא כמעשה ער
ואונן כמעשה ער ואונן דכתיב ויהיה אם בא
אל אשת אחיו ושלא כדרכה ולא כמעשה ער
ואונן דאילו התם שלא כדרכה והבא כדרכה
בשלמא אונן דכתיב ביה ושחת ארצה אלא
ער מנלן אמר רב נחמן בר יצחק דכתיב
י"ומת גם אותו אף הוא באותו מיתה מת
בשלמא אונן משום לא לו יהיה הורע אלא
ער מ"מ עבד הכי כדי שלא תתעבר ויכחיש
יפיה ת"ר אותה פרט לכלה דברי רבי
יהודה וחכ"א פרט לשלא כדרכה אמר ליה
הון בריה דרב נחמן לרב נחמן לימא קא סבר
רבי יהודה התורה חסה על חכשית כלל
אמר ליה לפי שאין אשה מתעברת מביאה
ראשונה במאי קמיפלגי רבנן סברי שכתב
זרע פרט להערה אותה פרט לשלא כדרכה
ורבי יהודה סבר שלא כדרכה והערה
משכבת זרע נפקא אותה פרט לכלה כי אחא
רבינא א"ר יוחנן כל ששהתה אחר בעלה עשר
שנים ונשאת שוב אינה יולדת אמר רב נחמן
לא שנו אלא שאין דעתה להנשא אבל
דעתה להנשא מתעברת אמר ליה רבא לכת
רב חסדא קא מרגני רבנן אבתריך אמרה ליה
אנא דעתאי עלך הו"א הו"א דאתאי לקמיה
דרב יוסף אמרה לו ר' אנא שהיתי אחר בעלי
עשר שנים וילדתי א"ל בתי אל תוצאי לעז
על דברי חכמים אמרה ליה לנכרי נבעלתי
אמר שמואל וכולן צריכות להמתין שלשה
חדשים חוץ מגיורת ומשוחחרת קטנה אבל
קטנה בת ישראל צריכה להמתין ג' חדשים
ובמאי אי במיאון והאמר שמואל דלא בעיא

ואי בגט האמרה שמואל חדא זימנא דאמר שמואל
להמתין שלשה חדשים נתן לה גט צריכה להמתין שלשה חדשים אלא בזנות
וגזר

ואי בגט האמרה שמואל חדא זימנא דאמר שמואל
להמתין שלשה חדשים נתן לה גט צריכה להמתין שלשה חדשים אלא בזנות
וגזר

נתן לה גט צריכה להמתין. הקשה ה"ר משה כהן הא אמרה שמואל חדא זימנא דאמר שמואל
כרבי מאיר בגיוריוזי צריכה דרדופה ואר"ת דעיקר מילתיה דשמואל לא אינטריך הכא אלא משום ממאנת ועיקר מילתיה
דשמואל דהכא כסוף אלמנה כחכמות (דף ק: וסו) והא דפריך עלה התם כולו מניא ומשני צריכה להמתין שלשה חדשים אינטריך
ליה דלא תנן הכי פירוש דין דלשנה חדשים אינטריך ליה אלא היא גופה לא אינטריך אלא משום ממאנת דלן צריכה להמתין כדפרישית:
חן

